

Planeringsdirektiv 2021 med plan 2022-2024

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Finansiella mål.....	4
2.2	Mål och uppdrag.....	5
2.2.1	Mål.....	5
2.2.2	Uppdrag.....	7
2.3	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	8
2.3.1	Målgrupp	8
2.3.2	Verksamhet	8
2.3.3	Medarbetare.....	8
2.3.4	Ekonomi	9
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och prognos.....	10
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	12
3.2.1	Bokslut 2019	12
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	12
3.2.3	Förutsättningar	13
3.2.4	Finansiell analys.....	14
4	Budget 2021	19
5	Kommunala bolag	24

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga prognos i ettårsklasser

I Inledning

Kommunfullmäktiges planeringsdirektiv är det övergripande och överordnade styrdokumentet som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Planeringsdirektivet fastställs av kommunfullmäktige i december månad och därmed är 2021 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas planeringsdirektiv fastställs i respektive nämnd i januari 2021. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem. Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2019-2022.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Kommunen får lov att använda RUR enligt fastställda bestämmelser om detta behövs.

2.1 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2021	Beskrivning
35 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr om 2017)
Genomsnittlig soliditet ej under 69%	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 69% (exkl. pensionsåtaganden) per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr om 2017).

Syftet med dessa två finansiella mål är att upprätta en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 35 mnkr samt en soliditetsnivå som ej understiger 69% möjliggörs en genomsnittlig investeringsnivå under tidsperioden 2020-2030 på 150 mnkr per år (*exkl. investeringar för taxefinansierad verksamhet*).

2.2 Mål och uppdrag

2.2.1 Mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun följande mål:

2.2.1.1 Det goda livet

Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom ökade förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull och aktiv fritid verkar vi för en god hälsa med nolltolerans mot droger och mobbning.
Fler människor i egen försörjning och med rätt kompetensförsörjning till näringslivet	Fler människor ska få möjlighet att komma i arbete vilket skapar trygghet och minskar utanförskap. Egenförsörjning bidrar till att skapa det goda livet. Det är särskilt viktigt att vi kan möta näringslivet i deras kompetensförsörjning med en modern vuxenutbildning där individen sätts i centrum för att korta ner tiden till arbete.
Förbättra måluppfyllelsen i skolan	Bättre resultat genom riktade satsningar mot barn och unga ökar förutsättningar att skapa sig ett bra och tryggt liv och ger förutsättningar för att möta arbetsmarknadens behov.
Öka välbefinnandet bland äldre	Äldre ska ha rätt till ett betydelsefullt socialt sammanhang. Genom att arbeta för ett psykiskt och fysiskt välbefinnande samt inkludering så minskar utanförskapet.

2.2.1.2 Attraktivitet och hållbar utveckling

Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Kommunen utvecklar attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla. En viktig del i den framtida bostadsutvecklingen är att fokusera på att realisera visionerna "Vision Gislaved 2040 – Mötesplatsen vid Nissan" och "Bro till Bro" i Anderstorp genom t.ex. förtätning.
Öka användandet av förnyelsebar energi	Att minska klimatpåverkan och koldioxidutsläppen och öka den förnybara energianvändningen utgör centrala åtgärdsområden för att uppnå ett hållbart samhälle. Därför ska vi tillvarata möjligheter att öka andelen förnybara drivmedel och energikällor.
Stärk det öppna landskapet	Gislaveds kommun ska skapa förutsättningar för livsmedelsförsörjning och gröna näringar lokalt samt även möjliggöra till lokalt deltagande i kommunal upphandling. Att möjliggöra för lokala aktörer att bedriva jordbruk är en viktig del för att främja det öppna landskapet med åker- och betesmark, samt för att skapa attraktivitet på landsbygden.

2.2.1.3 Företagsklimat och näringslivssamverkan

Säkerställa detaljplanelagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark	Det är viktigt att kommunen kan erbjuda färdigställd industri-, handels- och bostadsmark för att möjliggöra för nyetableringar samt för att befintliga företag ska kunna utöka sin verksamhet. Målsättningen är att erbjuda mark i de lägen som efterfrågas samt att synliggöra denna mark för målgrupperna. Detta uppnås bland annat genom att brister identifieras och åtgärdas samt att processen optimeras.
Rätt service, stöd och vägledning vid kontakt med kommunen	Förbättra utifrån uppföljning av hur arbetet fungerar, vad som fungerar bra och vad som kan förbättras.

2.2.1.4 Sveriges ledande offentliga arbetsgivare

Vara en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla och behålla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom tillit och medskapande	Våra medarbetare är kommunens största och viktigaste tillgång. För att kunna möta framtidens utmaningar med kompetensförsörjning behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare. Fokus under 2021 är att behålla och utveckla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom ett tillitsbaserat och medskapande arbetssätt. Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet. Ett inkluderande, öppet och tillåtande klimat liksom goda förutsättningar för chefer och medarbetare skapar arbetsplatser som har en god samverkan och är kreativa och modiga. Detta i sin tur bidrar till en innovativ verksamhet med hög kvalitet.

2.2.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen	Att utreda möjligheter till samlings-/service lokal i centrala Broaryd.	Utredningen är klar för delrapportering i kommunstyrelsen. Den är pausad och inte politiskt behandlad i avvaktan på en övergripande bidragsutredning.	2021-08-31
Barn- och utbildningsnämnden	Minska barngruppernas storlek i förskolan	Uppdraget har fått prioriteras ned och kommer att redovisas 2021.	2021-12-31
Kommunstyrelsen	Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp.		2022-05-31
Kommunstyrelsen, Enter Gislaved AB	Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.	Styrdokumentet skall bland annat innehålla delar kring näringslivets utmaningar med kompetensförsörjning.	2021-12-31
Kommunstyrelsen	I samverkan med polis och andra aktörer ta fram en trygghetsplan.	Kartlägga behovet av trygghetsskapande åtgärder i miljöer som idag upplevs otrygga.	2021-08-31
Kommunstyrelsen	Förbättra möjligheten att anställa deltidbrandmän	Kommunen behöver fler deltidbrandmän och behöver därför hitta strategier för att kunna rekrytera fler deltidbrandmän. Det är viktigt att arbeta med att rekrytera inom den egna organisationen.	2021-08-31
Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Bygg- och miljönämnden	Se över samordningen för att säkerställa realiserandet av stora utvecklingsprojekt inom bostadsbyggande.	För att kunna realisera Vision 2040 – Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp behöver det säkerställas att det finns en fungerande samordning. Det kan handla om att säkerställa att arbetet löper på med färdigställande av marken (sanering) och inköp av strategiska fastigheter.	2021-12-31
Kommunstyrelsen, Fastighets- och servicenämnden	Skapa en bättre IT- infrastruktur som möjliggör en gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster.	Ska Gislaveds kommun kunna använda den digitala teknologin på det mest optimala sättet behöver vi skapa rätt förutsättningar för detta. En gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster skulle skapa en säkrare och mer pålitlig IT-infrastruktur.	2022-12-31
Kommunstyrelsen, Enter Gislaved AB	Återkoppla plan för turism- och destinationsutveckling	Uppföljning av arbetet kring turism- och destinationsutveckling som återkoppling till fullmäktige utifrån ägardirektivet som lagts.	2021-12-31

2.3 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag	Förtroende för tjänstemän och politiker är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Det är viktigt att få invånarna att känna sig delaktiga och skapa medborgarinflytande.
Tillgänglighet/Bemötande	Det är särskilt kritiskt att kommunen erbjuder god service och ett bra bemötande. Ökad digitalisering ökar tillgängligheten och flexibiliteten för invånaren.
Graden av digital mognad i organisationen	För att kunna driva digitaliseringen framåt i hög takt är digital mognad i verksamheten en förutsättning.
Alla kommuninvånarens och företags tillgång till internet	För att tillgodose att hela kommunen har tillgång till internet är utökad höghastighetsuppkoppling särskilt kritiskt.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Intern och extern kommunikation	Gislaved kommun behöver ha en kontinuerlig dialog med invånarna om dess verksamheter och beslut. Denna information behöver vara lätt att ta till sig. Inom kommunen behövs ett helhetstänk med bra intern kommunikation.
Hållbar organisation	Hållbar utveckling är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Medvetenhet och kunskap om Agenda 2030 bland tjänstepersoner och förtroendevalda är särskilt kritiskt.
Arbetsätt som är ändamålsenliga och effektiva för verksamheten	Verksamheterna behöver fokusera på att göra rätt saker till rätt kostnad och med god kvalitet. Enkla och transparenta processer, ökad effektivitet, bättre samordning och mer samarbete är särskilt kritiskt.
Samverkan internt och externt	För att ha en optimal utveckling av Gislaveds kommun är samverkan såväl internt som externt särskilt kritiskt.
Uppdaterade detaljplaner för att snabbt tillgodose behovet av mark	För att tillgodose invånarens och företags behov av byggnation är det särskilt kritiskt att det finns uppdaterade detaljplaner.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Tillgång till rätt kompetens	Tillgång till rätt kompetens anses vara en av de viktigaste förutsättningarna för att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat.

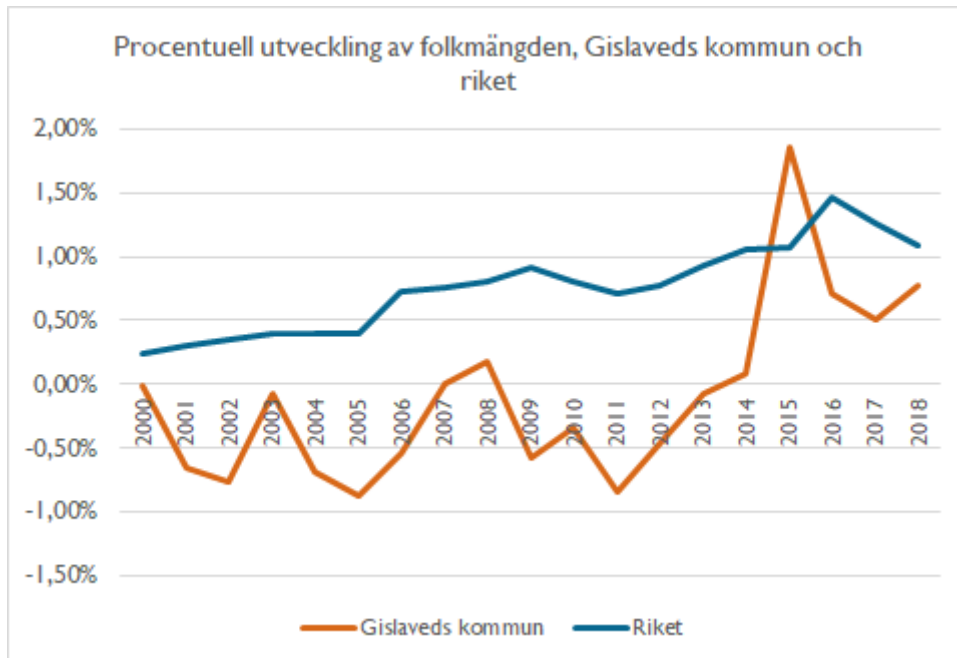
2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
God ekonomisk hushållning	Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	För att planera och prioritera hur kommunens ekonomiska resurser används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och prognos

Under åren 2000-14 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år och invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-17, ökade antalet invånare.

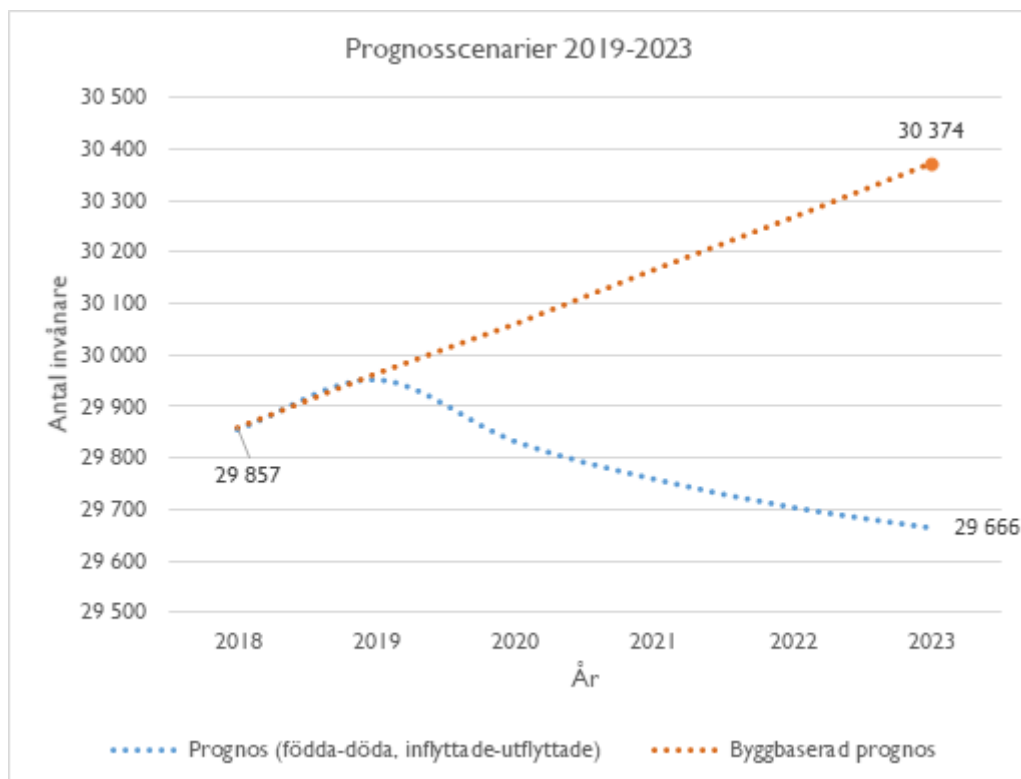
Under 2018 skiljde sig den procentuella ökningen av invånarantalet från rikets, då kommunen ökade mer i snitt än riket. Detta berodde dock inte på att antalet människor som flyttade till kommunen från andra länder ökade ytterligare. Orsaken var att fler människor flyttade hit från andra kommuner, samtidigt som färre flyttade till andra kommuner. Detta var något som avvek från tidigare år. Detta har fortsatt under 2019 och därför har trenden med hög utflyttning inte haft lika stark effekt som tidigare.

Prognosen nedan (baserad på födda-döda, inflyttade-utflyttade) visar att antalet kommuninvånare förväntas minska på längre sikt eftersom att antalet människor från andra länder som flyttar till kommunen minskar. Detta påverkar prognosens utveckling negativt med en mindre befolkning än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Pandemins utveckling såväl som andra större händelser i omvärlden och andra s.k. osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och därför är prognosen relativt osäker.

Prognos 2019-23	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inflyttning	1 495	1 275	1 195	1 201	1 206	1 212
Utflyttning	1 274	1 225	1 315	1 290	1 274	1 262
Flyttnetto	221	50	-120	-89	-68	-50
Födda	287	342	299	303	301	299
Döda	284	288	307	287	288	289
Födelsenetto	3	54	-8	16	13	10
Folkmängd	29 857	29 963	29 834	29 761	29 706	29 666
Folkökning	228	106	-129	-73	-55	-40

Det finns ett antal faktorer som styr vad som får människor att flytta till/från en kommun. Ett sätt att prognostisera för detta är att se till antalet nybyggda bostäder och beräkna hur många invånare Gislaveds kommun kan få om invånarna till fullo flyttar in i de nybyggda bostäderna. En s.k. byggbaserad prognos visar att kommunens invånarantal ökar ytterligare framöver, om 800 bostäder (varav 200 trygghetsbostäder) färdigställs fram till 2030 (fördelat på åren 2015-29).

Den byggbaserade prognosen och prognosen med demografisk framskrivning ger två olika scenarier till hur invånarantalet förväntas att utvecklas i Gislaveds kommun under åren 2019-2023:

Antalet äldre ökar

Oavsett utfall för det totala invånarantalet, så kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren 2019-2023. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Barngrupperna 1-6 år förväntas minska från år 2020 och framåt, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 59 år.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2019

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Barn- och utbildningsnämnden	817,4	-3,6
Bygg- och miljönämnden	13,2	2,5
Fastighets- och servicenämnden	0,4	1,0
Fritid- och folkhälsonämnden	44,6	5,8
Kommunstyrelsen	96,9	5,3
Kulturnämnden	33,6	2,3
Räddningsnämnden	36,7	-3,5
Socialnämnden	640,2	-22,9
Tekniska nämnden	44,2	1,7
Överförmyndarnämnden	3,1	0,3
Totalt	1 730,4	-11,0

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Kommunens budgetarbete påverkas i hög grad av den statliga styrningen. I regeringens vår- och höstproposition framgår hur statliga beslut kommer att påverka kommunerna, och därmed Gislaveds kommuns budgetarbete.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Regeringen lämnade i sin budgetproposition i september 2020 en prognos över ekonomins utveckling fram till år 2023. Propositionen beskriver utvecklingen i den globala och svenska ekonomin som mycket osäker till följd av den pågående pandemin. Såväl BNP som sysselsättning förväntas minska dramatiskt under 2020, med 4,9 respektive 4,3 procent. En relativt snabb återhämtning antas ske 2021–2023, men lågkonjunkturen dröjer ändå kvar ända till 2023.

Även Sveriges kommuner och regioner (SKR) lämnar under året prognoser kring den samhällsekonomiska utvecklingen och tar fram budgetförutsättningar som landets kommuner kan använda i sitt planerings- och uppföljningsarbete. Den senaste prognosen lämnades i oktober genom cirkulär 20:39. Precis som i tidigare prognos beskriver SKR det mycket osäkra ekonomiska läge som råder sedan pandemins utbrott. Även i detta cirkulär väljer man att benämna sin prognos som ett scenario för att illustrera den exceptionella osäkerhet som råder.

Även SKR gör bedömningen om en kraftig nedgång av BNP och sysselsättning under 2020. Man tror på en stadig men utdragen återhämtning från tredje kvartalet 2020 som driver den svenska ekonomin mot normalkonjunktur 2024. Resursutnyttjandet stärks därmed gradvis efter det stora fallet i produktion och sysselsättning under första halvåret 2020.

Budgetpropositionen

Regeringen aviserade vid ett flertal tillfällen under 2020 om ökade generella statsbidrag till välfärdssektorn och Riksdagen beslutade i februari och i juni om tillskott på sammanlagt 18,7 mdkr till landets kommuner för 2020, 8,75 mdkr av dessa kvarstår även åren 2021 och

framåt. Genom budgetpropositionen för 2021 föreslår regeringen ytterligare åtgärder för att återstarta ekonomin och för att minska risken för nedskärningar i de offentliga verksamheterna. För kommunernas del innebär detta dels tillfälligt ökade generella statsbidrag 2021 och 2022, dels riktade statsbidrag till kommunernas olika verksamheter. De större förändringarna kan sammanfattas i följande punkter:

- De generella bidragen till kommunerna ökar med ytterligare 7 mdkr 2021 och av dessa beräknas 3,5 mdkr kvarstå 2022.
- Riktat permanent statsbidrag på 4 mdkr till äldreomsorgen.
- Ökad satsning på kompetensen hos baspersonalen inom äldreomsorgen, det så kallade äldreomsorgslyftet. För 2021 avsätts totalt 3,4 mdkr.
- För att förbättra arbetsvillkoren för personalen inom äldreomsorgen görs en satsning på en återhämtningsbonus*. För 2021 avsätts 0,2 mdkr och för 2022-2023 0,6 mdkr.
- För att skapa förutsättningar för kommuner att erbjuda ökad undervisningstid, personalförstärkningar och bättre förutsättningar för personalen, aviseras 1 mdkr till skolan. Satsningen gäller enbart 2021 och finansieras delvis genom att satsningen på lärarassistenter avslutas.
- Regeringen avsätter stimulansmedel för att stödja omställning och återstart inom kulturområdet med 1 mdkr under 2021.

För Gislaveds kommun har budgetpropositionen inneburit att de generella statsbidragen har förstärkts med 45 mnkr för år 2021 vilket kvarstår med 35 mnkr år 2022 för att gå ner till 25 mnkr från och med år 2023. Avseende de riktade statsbidragen får ansökan göras av Gislaveds kommun i vanlig ordning.

*Medlen ska användas till exempelvis förbättrad arbetsmiljö, nya arbetssätt eller genom att utveckla arbetstidsmodeller. (Höstpropositionen)

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2021 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 29 834 invånare år 2021 för att sjunka till 29 666 år 2024.
- Skattesatsen är 21,99 kronor för hela planperioden.
- Utgångsläget för ramar 2021 är 2020 års nivå.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn tagen till demografi avseende barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar för fast personal är kompenserad till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt och kompenseras 1 gång/år i samband med bokslut.
- Kommunens resultat 2021 beräknas till 51,7 miljoner kronor.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneutrymme inklusive borgensåtagande får under planperioden 2021-2024 uppgå till maximalt 1 100 mnkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta lån för 300 miljoner kronor under planperioden. Delegerat medges teckna dessa lån.

- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2021. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

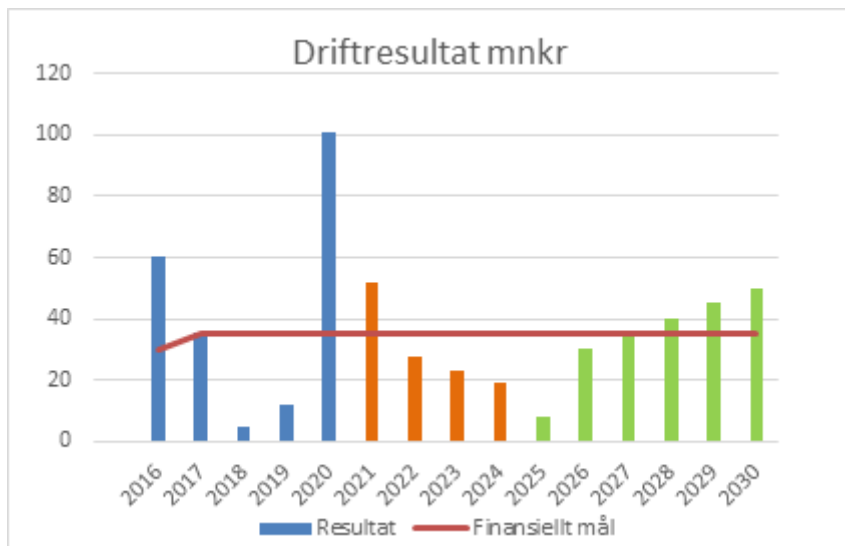
Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat i genomsnitt ska uppgå till minst 35 mnkr per år för perioden 2020-2030, är satt för att styra kommunens investeringsnivå för samma period. Det här innebär att årsresultaten kommer att variera mellan åren. Resultatet för 2020 beräknas till + 101 mnkr (enligt delårsbokslut 2020) vilket innebär att resultaten de kommande åren kan vara lägre än 35 mnkr (det finansiella målet), genomsnittet för perioden 2020-2030 måste dock uppgå till 35 mnkr.

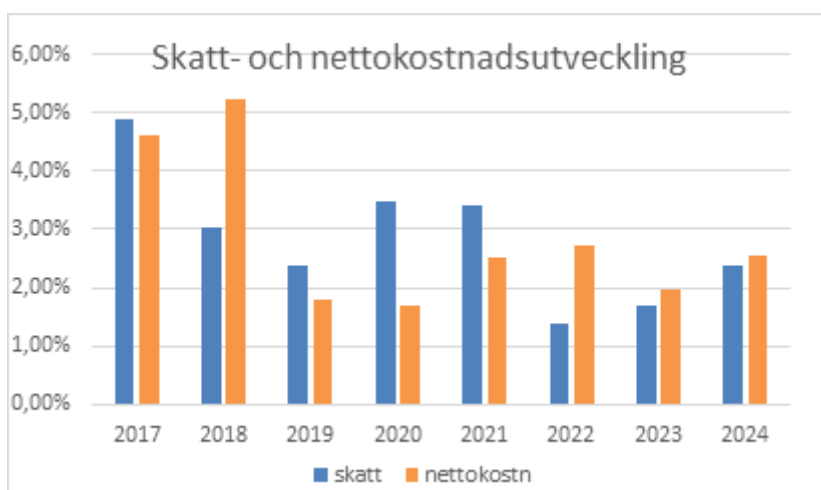
Utmaningen för planeringsperioden 2021-2024, men även perioden 2025-2030 som är kopplad till de finansiella målen, blir att anpassa verksamheten så att det första finansiella målet uppnås för perioden 2020-2030. Utifrån budget och plan 2021–2024 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2030, kommer de finansiella målen för resultatet att uppnås, förutsatt att det fram till och med år 2030 genomförs effektivisering/anpassning av verksamheten och/eller skattejustering med 40 mnkr.

I underlaget för budget 2021 och plan 2022-2024 ingår en oförändrad skattesats med 21,99 procent.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

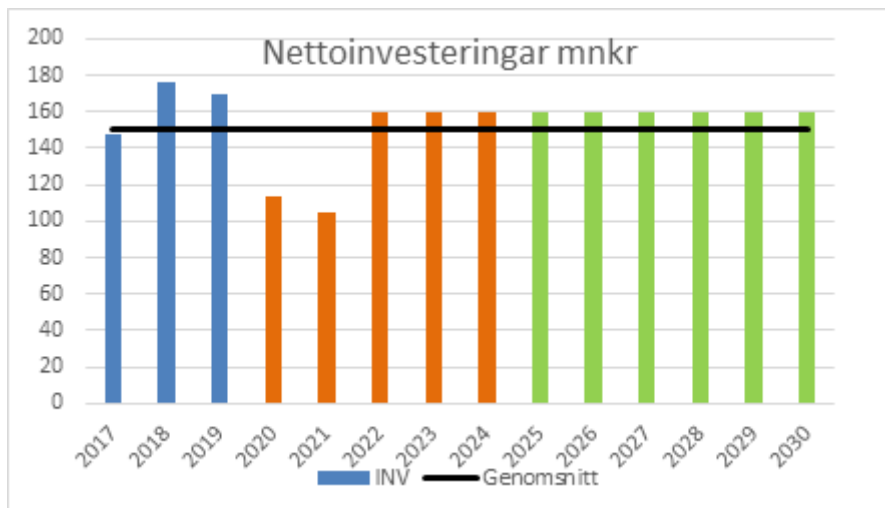
Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka med mellan 1,4 och 4,9 procent per år under åren 2017-2024, den varierande ökningstakten beror på befolknings- och skatteunderlagsökning samt effekter av pågående pandemi. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att nettokostnaderna inte ökar mer än skatteintäkterna och om inga anpassningar görs kommer nettokostnaderna att öka avsevärt mer än skatteintäkterna vilket inte är långsiktigt hållbart. Följande diagram visar ökningstakten och nödvändigheten av att sänka nettodriftkostnaderna/höja skatten. En förmildrande omständighet kan vara att Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i sina scenarier avseende skatteunderlagets utveckling tror att med början år 2024 kommer effekterna av pandemin klinga av och skatteunderlaget ökar.

Investeringsnivån

Nedanstående diagram visar en genomsnittlig investeringsnivå på 150 mnkr för perioden 2017–2030 (exkl. investeringar för taxefinansierad verksamhet). Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås. Investeringsnivå för perioden 2017–2030 innebär att soliditeten för perioden 2017–2030 kommer att uppgå till som genomsnitt 69 procent, vilket är i nivå med det finansiella målet.

I den illustrerade investeringsnivån har investeringarna fördelats grovt över tid, en fördelning som kommer att hanteras ytterligare inför budget 2022.

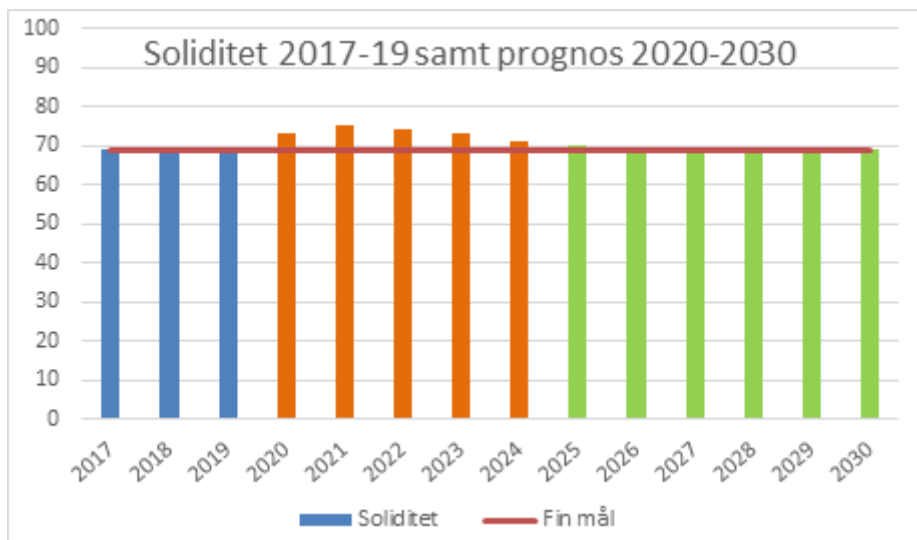
Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, den visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.

Det andra finansiella målet – att kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 69 procent per år exklusive pensionsåtaganden – uppnås för perioden 2017–2030 förutsatt att investeringsnivån under perioden inte ligger över 150 mnkr per år i genomsnitt samt att resultatmålet 35 mnkr uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kommer kommunens lånebehov under perioden 2020–2024 att uppgå till cirka 300 mnkr och den totala låneskulden beräknas till drygt 300 mnkr per 2024-12-31. Lånebehovet är en följd av investeringsnivåerna och utgör inget problem så länge de finansiella målen uppnås.

Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. För Gislaveds kommun ligger kassalikviditeten under hela perioden högt speciellt om man även räknar in den outnyttjade checkräkningskrediten på upptill 100 mnkr. Kommunen har därmed en god likviditet, och har dessutom bra möjligheter att förstärka den ytterligare om det skulle behövas.

Finansiell risk

Kommunen har en låg skuldsättning. Även om nya lån upptas de kommande åren innebär detta i kombination med den outnyttjade checkräkningskrediten att den finansiella risken är låg.

Pensionsåtagande

Pensionskostnaden beräknas öka från 126 mnkr år 2020 till 139 mnkr år 2024. Den totala pensionskulden beräknas till 474 mnkr år 2024, vilket innebär en sänkning i förhållande till år 2019 då skulden var 563 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2020–2024 kommer att sjunka med ca 200 personer i enlighet med kommunens befolkningsprognos.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader, vilket innebär att de i budget och plan ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav, resultatreserv

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också utnyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatreserv för att kunna jämna ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger goda förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2017-2030 uppfylla de finansiella mål som är antagna för Gislaveds kommun. Detta innebär i sin tur att kommunen under dessa år också beräknas uppfylla balanskravet.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, volymtillväxt samt kvalitetsnivåer inom verksamheterna.

Denna budget som avser planeringsperioden 2021-2024 visar en tydlig bild av att världsekonomin och Sveriges ekonomi är i en period med lägre ekonomisk tillväxt mycket kopplat till pågående pandemi.

4 Budget 2021

Övergripande driftsbudget 2021 med plan 2022-2024

Belopp i tusentals kronor (tkr)/ Nämnd	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Barn- och utbildningsnämnden	-775,9			
Bygg- och miljönämnden	-14,6			
Fastighet- och servicenämnden	72,2			
Fritid- och folkhälsonämnden	-47,5			
Kommunstyrelsen	-154,2			
Kulturnämnden	-33,2			
Räddningsnämnden	-31,8			
Socialnämnden	-584,9			
Tekniska nämnden	-34,4			
Överförmyndarnämnden	-3,5			
Löneuppräknig	-82,8	-119,2	-163,8	-209,3
Summa nämnder	-1 690,6	-1 733,0	-1 781,4	-1 835,0
Pensioner	-130,5	-135,0	-126,5	-135,3
KP	80,0	81,7	83,8	85,8
Avskrivningar	-93,6	-98,3	-97,0	-86,3
Skatteintäkter och utjämningsystem	1 882,1	1 908,7	1 940,2	1 986,2
Finansiella intäkter	4,9	4,9	4,9	4,9
Finansiella kostnader	-0,6	-0,8	-1,2	-1,7
Summa finansiering	1 742,3	1 761,1	1 804,1	1 853,7
ÅRETS RESULTAT	51,7	28,1	22,7	18,7

Genomsnittligt resultat 2020-2024	30,3
--	------

Genomsnittligt resultat för 2020-2030 utifrån finansiellt mål är 35 mnkr och soliditeten uppgår till 69 %.
 KP = Kollektivavtalad pension, arbetsgivaravgifter

Förändringar under planperioden 2021-2024:

- Kommunstyrelsens ram förstärks med 0,1 mnkr för demokratiberedningen, 1,4 mnkr avseende RPA och E-tjänster samt 1,5 mnkr avseende ekonomikontoret:
 - Undersökningar som gjorts på landets kommuner, bl. a. Gislaved (statusrapport 2020 från Dimios) visar att nuvarande inriktning där många kommuner har strategin att satsa mest på digital förmåga d.v.s. digitala tjänster (det som är synligt utåt) före att satsa på det digitala arvet, den underliggande infrastrukturen som idag är felaktig och för omodern för att i längden hålla för det nya, gör att dessa initiativ riskerar att falla platt. Det blir inte varaktigt hållbart och vi får förlupna kostnader. Detta gäller också för Gislaveds kommun som ligger lång framme i sin digitala förmåga men behöver stärka upp kring både hård och mjuk infrastruktur. Till detta gör drift av RPA

(Robotic process Automation) och E-tjänsteplattform inom kommunstyrelseförvaltningen liksom driften av den hårda infrastrukturen inom fastighet- och serviceförvaltningen.

- Införandet av nytt ekonomisystem innebär effektiviseringsvinster som ses ute i verksamheterna. Det centrala ansvaret för systemförvaltning/utveckling samt administration av systemets olika delar innebär en ökad arbetsbelastning för ekonomiavdelningen. För att hantera systemet effektivt utökas bemanningen med 2,0 redovisnings/ekonomiassistenter.

E-handelsfunktionen i det nya ekonomisystemet kommer att behöva en administratör som ansvarar för uppsättningar, prislistor mm i takt med att fler leverantörer knyts till e-handelsfunktionen. Effektiviteten kommer på sikt att kunna räknas hem ute i verksamheten.

- Förstärkningen hos överförmyndarnämnden rör förstärkning på handläggarsidan till det gemensamma överförmyndarkansliet i Värnamo. Ökat anslag med 79 tkr.
- Fastighets- och servicenämndens driftram utökas med 2,0 mnkr för att stärka IT-säkerheten. Revisionen gjorde 2019 en granskning som visade att det finns säkerhetsbrister i kommunens IT-system. Granskningen skrev bl.a. följande: ”Se över förmågan att upptäcka och förhindra intrång (detektionsförmåga). Konfigurera automatiska larm för säkerhetsloggar som avviker från normalt användar-beteende. Överväg att implementera system för att upptäcka säkerhetsincidenter”
- Socialnämnden har aviserat att kostnaderna för LSS-verksamheten ökar och att detta skulle föranleda ett utökat anslag. I skatteutjämningsystemet ingår en del som avser utjämning för LSS-verksamheten mellan landets kommuner. Denna modell hämtar olika underlag som ger ett LSS-bidrag eller LSS-kostnad för respektive kommun. Denna modell kan även användas för att justera driftbudgetramen för kommunens LSS-verksamhet. För 2021 ökar detta bidrag med 1,5 mnkr vilket därmed överförs till socialnämndens driftbudget 2021. Justering kommer att göras respektive år utifrån LSS-utjämningsmodellen.
- Gislaveds kommun har för 2021 fått en förstärkning av det generella statsbidraget med 45 mnkr, för 2022 kvarstår 35 mnkr för att gå ner till 25 mnkr fr om år 2023. Denna förstärkning är gjord för att motverka kommunernas försämrade skatteunderlag som följd av pandemin. Detta statsbidrag har möjliggjort för Gislaveds kommun att höja driftbudgetramen för barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden med 6 respektive 4 mnkr fr om år 2021 för att långsiktigt ligga på 4 respektive 3 mnkr fr om år 2023. Denna ramhöjning görs för att öka kvalitén inom förskola, grundskola, gymnasium samt socialnämndens verksamhetsområde.
- Staten har beslutat att även tillföra kommunsektorn riktade statsbidrag till framförallt äldreomsorg, skola och kultur. För Gislaveds kommun är det möjligt att söka dessa statsbidrag vilka teoretiskt uppgår till drygt 20 mnkr för år 2021.

Driftbudgetram 2021

Nämnd, Mnkr	Budget 2020	Teknisk justering	Inflationskompensation	Avtal-20+21	Demo-grafi	1% besparing	Tidigare politiskt beslut 18 mnkr	Politiska beslut övrigt	Budget 2021
Barn- och utbildningsnämnden	783,2	-12,9	2,9		-2,6	-7,7	7,0	6,0	775,9
Bygg- och miljönämnden	14,7	0,2	-0,25			-0,1			14,6
Fastighets- och service-nämnden	-70,7		-2,7			-0,8		2,0	-72,2
Fritid- och folkhälsonämnden	43,1	3,5	0,5			-0,5	1,0		47,5
Kommunstyrelsen	97,7	55,2	0,4		-0,5	-1,6		3,0	154,2
Kulturnämnden	33,2	0,05	0,25			-0,3			33,2
Räddningsnämnden	31,7	0,45	-0,05			-0,3			31,8
Socialnämnden	603,4	-34,7	2,1		4,4	-5,8	10,0	5,5	584,9
Tekniska nämnden	34,5	0,1	0,1			-0,3			34,4
Överförmyndar-nämnden	3,4		0,02					0,08	3,5
Totalt	1 574,2	11,9	3,3	82,8	1,3	-17,4	18,0	16,6	1 690,6

Förklaring till kolumnen "Teknisk justering"

- -12,9 mnkr barn- och utbildningsnämnden. Överföring av "Arbetsmarknad- och utbildning" -17,8 till kommunstyrelsen. +5,4 mnkr kompensation för ökade hyror (Kastanjegården) och IT-kostnader. -0,5 mnkr effekt av avtalsrörelsen samt flytt av tjänst.
- +55,2 mnkr kommunstyrelsen. Överföring av "Arbetsmarknad- och utbildning" till KS kompenseras med 17,8 från barn- och utbildningsnämnden samt 35,7 från socialnämnden. + 0,7 mnkr effekt av avtalsrörelsen samt flytt av tjänst. +1,0 mnkr för IT-kostnader.
- -34,7 mnkr socialnämnden. Överföring av "Arbetsmarknad- och utbildning" -35,7 till KS. +0,6 mnkr kompensation för ökade IT-kostnader samt +0,4 mnkr för effekt av avtalsrörelsen.
- +3,5 mnkr fritid- och folkhälsonämnd. +3,4 mnkr kompensation för ökade hyror (Nordin sporthall) samt + 0,1 för IT-kostnader.

Övriga nämnder. Justering för IT-kostnader samt avtalsrörelsen.

Investeringar, skattefinansierat

Nämnd, tkr	Investeringsbudget 2021	Investeringsbudget 2022	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024
Barn- och utbildningsnämnden	2,0			
Bygg- och miljönämnden	0,1			
Fastighets- och servicenämnden	54,0			
Fritid- och folkhälsonämnden	0,2			
Kommunstyrelsen	12,0			
Kulturnämnden	1,0			
Räddningsnämnden	6,4			
Socialnämnden	2,0			
Tekniska nämnden	27,0			
Överförmyndarnämnden	0			
Totalt, skattefinansierade investeringar	104,7	150,0	151,0	152,0

För perioden 2022-2024 anges inga investeringsnivåer per nämnd i och med att denna fråga kommer att hanteras inför budget 2022. De totala nivåerna kan även de komma att förändras för respektive år men kommer för perioden 2020-2030 uppgå till genomsnittet 150 mnkr/år (exkl. investeringar för taxefinansierad verksamhet) vilket är en nivå som de finansiella målen tillåter.

Investeringar taxefinansierad verksamhet

Nämnd/styrelse, tkr	Investeringsbudget 2021	Investeringsbudget 2022	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024
Tekniska nämnden	44 000	44 000	44 000	44 000

Investeringar, särskilda satsningar

Fastighet/objekt, tkr	Total budget särskilda satsningar	Investeringsbudget 2021	Investeringsbudget 2022	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024
Samhällsutveckling	145,0	10,0	15,0	20,0	30,0
IT hård motorväg*	Beloppet kvarstår varje år	27,0	26,0	22,0	25,0
Skolomorganisation Anderstorp	Hanteras våren 2021				
Centrala förskolor	Hanteras våren 2021				
Haghultsleden (påbörjad 2019)	60,0	25,0	30,0		
Bokbuss	5,0		5,0		
Totalt särskilda satsningar	210,0 +	62,0 +	76,0 +	42,0 +	55,0 +

*Budget för samhällsutveckling läggs på kommunstyrelsen för att fördelas vidare efter den planering som läggs. Samhällsutvecklingsinvesteringarna ska bidra till och ha en avgörande roll för Gislaveds kommuns samhällsutveckling.

IT hård motorväg kopplas till KF:s uppdrag avseende hård infrastruktur.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens nettokostnader I	-1 834	-1 884	-1 921	-1 970
varav pensioner	-130	-135	-127	-135
varav avskrivningar	-94	-98	-97	-86
Skatteintäkter, gen statsbidrag och utjämning	1 882	1 909	1 940	1 986
Finansiella intäkter	5	5	5	5
Finansiella kostnader	-0,6	-0,8	-1,2	-1,7
Årets resultat	52	28	23	19

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Löpande verksamhet				
Årets resultat	52	28	23	19
Avskrivningar	94	98	97	96
Ökning av kortfristiga skulder	0	0	0	0
Ökning långfristiga skulder	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	146	126	120	105
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-149	-194	-195	-197
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Förvärv av finansiella tillgångar	0	0	0	0
Avyttring av finansiella tillgångar	0	0	0	0
Ökning kortfristiga fordringar	0	0	0	0
Minskning långfristiga skulder	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-149	-194	-195	-197
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	0	75	75	100
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	0	75	75	100
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	156	153	160	160
Likvida medel vid årets slut	153	160	160	168
Förändring av likvida medel	-3	7	0	8

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

De bolag som är helägda av Gislaveds Kommunhus AB ska enligt ägardirektiven följa de beslut om planeringsdirektiv med budget enligt av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB. Bolagen ska ersätta Gislaveds Kommunhus AB för Management fee. Management fee fördelas proportionellt mellan de fyra bolagen utifrån genomsnittlig omsättning.

Aktieutdelning från bolagen

Avkastningsstorleken på verksamhetens resultat och investeringsvolymerna fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv med budget enligt av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB.

Borgensavgifter

Borgensavgiften är 0,3 %, eller annat som fastställts av kommunen, av utnyttjad kredit per 31 december och kommunen fakturerar i januari året efter.

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
Gislaved Energi Koncern AB	49 %
Enter Gislaved AB	2 %
AB Gislavedshus	47 %
Gisletorp Lokaler AB	2 %

Bolagens omsättning 2019

Bolag	Omsättning 2019, tkr
Gislaved Energi Koncern AB	154,9
Enter Gislaved AB	8,3
AB Gislavedshus	167,6
Gisletorp Lokaler AB	5,9

Aktieutdelning kommunala bolag

Bolag	Aktieutdelning för bolag
Gislaved Energi Koncern AB	Aktieutdelning ska vara årets genomsnittliga statslåneränta plus 2,5 %. Plus 25 % av vinsten för koncernen.
Enter Gislaved AB	Ingen aktieutdelning.
AB Gislavedshus	Aktieutdelning ska vara årets genomsnittliga statslåneränta plus 1 %.
Gisletorp Lokaler AB	Aktieutdelning ska vara årets genomsnittliga statslåneränta plus 2,5 %.

Bolagens planerade investeringsnivåer

Bolag	Investering 2021, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	30,5
Enter Gislaved AB	0
AB Gislavedshus	168,0
Gisletorp Lokaler AB	3,1

Aktieutdelning planerade lånebehov

Bolag	Lånebehov 2021, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	10,0
Enter Gislaved AB	0
AB Gislavedshus	90,0
Gisletorp Lokaler AB	0